

**Ю.Ф.СНЄЖКІН, Д.М.КОРІНЧУК, В.А.МИХАЙЛИК (УКРАЇНА, КИЇВ)
ПЕРЕДУМОВИ ВИРОБНИЦТВА НА ТОРФОБРИКЕТНИХ ЗАВОДАХ УКРАЇНИ
КОМПОЗИЦІЙНОГО БІОПАЛИВА**

Інститут технічної теплофізики НАН України,

Україна, 03164, г.Київ, вул.Булаховського 2

Тел. (044) 424-96-26, факс (044) 424-47-31, e-mail: ntps@i.ua

Поступове вичерпання традиційних паливних ресурсів (нафта, газ, вугілля, торф і ін.) загострює проблему їх заміни альтернативною паливною сировиною. І якщо питання енергетики можна вирішувати за рахунок використання ядерної й інших видів енергій, то альтернативною сировинним ресурсам для переробних галузей може бути тільки поновлювана сировина у вигляді біомаси рослин.

У цей час в Україні розробляються близько 500 родовищ торфу загальною площею понад 250 тис. га. У період 1975-2010 рр. близько 80% добутого в Україні торфу використовується як паливо. В Україні діє 11 торфобрикетних заводів (ТБЗ). Попит на торф'яне паливо постійно росте через його дешевизну й екологічність.

Більше 80% ресурсу торфородовищ навколо ТБЗ уже вибуло із промислової розробки. Більшість із них не використовується й перетворилося в непридатні землі.

У той же час остаточний виробіток ресурсу веде до повної зупинки ТБЗ. Найбільше раціонально й економічно доцільно використовувати вироблені площі для продукування біомаси рослин, як енергетичної сировини, для наступної переробки в виробничому циклі ТБЗ. За попередніми дослідженнями такі площі можуть продукуватися близько 12-24 т/га в рік деревної та рослинної біомаси по сухому продукту.

В умовах України, питання раціонального використання торфу й вироблених площ, є надзвичайно актуальними. Найважливішими є питання ресурсозаощаджуючих технологій видобутку торфу, переробки його для енергетичного використання, а також вирощування на вироблених площах біомаси енергетичних рослин і її використання. Для розв'язку цих питань в Інституті технічної теплофізики НАН України проводяться роботи з розробки технологій виробництва на основі торфу й вирощеної біомаси, композиційного торф'яного палива. Розроблені технології виготовлення на обладнанні ТБЗ композиційного торф'яного палива з використанням торфу в якості зв'язуючого дозволяють не тільки раціонально використовувати вибулі із промислової розробки торф'яні родовища, але й підвищити виробництво на діючих торфопідприємствах щорічно більш ніж на 300 тис. т у.т. у вигляді брикетів і гранул. Це значно знизить гостроту проблеми забезпечення комунальної енергетики й населення місцевим паливом, а також виступає передумовою для проектування й будівлі нових торфобрикетних заводів.